"אלכסנטרופיה". של איילת כרמי

היפות והאמיצות

הנשים המצוירות של איילת כרמי (בת בית-השיטה) מזכירות את האמזונות שהקימו עולם נשי משל עצמן וערערו את הסדר הגברי • תערוכה שמחלחלת פנימה

הנשים של איילת כרמי - ילידת בית-השיטה ואמנית מצוינת - הן נשים לוחמניות, אקטיביות, בטוחות בכוחן המנטאלי והפיזי בעולם גברי שמתעקש להשתיקן. "כלי הזין" של הנשים האלה, שהורגות ברכות, לקוחים מהטבע הסובב: ענפי במבוק, כפיסי עץ מחודדים, מגנים מעוגלים כחמוקיים. הדגלים שהן מניפות משוחים בצבעים פסטליים. האויב עצמו לא נוכח בסצנה המצוירת על הקיר החשוף או על מצעי העץ הרבועים והמעוגלים - אבל מאפיינים אמנותיים של מאסטרים כג'קסון פולוק (התזות הצבע), דה קונינג (אבי הציור הרע) או אלברס (יוצר הריבוע המופשט), המשמשים לכרמי כמקור התייחסות - מעידים כי מאבקה ניטש גם כנגד ההגמוניה הגברית בעולם האמנות.

התערוכה של איילת כרמי, שמוצגת עד מחצית חודש מארס ב"גלריה 39" (נחמני 39, תל-אביב. אוצרת: טל לניר) קרויה בשם המתעתע "אלכסנטרופיה". כרמי ביקשה ליצור את אלכסנדרה - "גיבורת מלחמה" ברויה בהשראת אלכסנדר מוקדון, תוך צירוף המונח אוטופיה (שאיפה לחברה מושלמת), אבל בבלי דעת השתרבב לשם המושגי גם המונח "נטרופיה", שמשמעו "פזילה". איילת כרמי התאהבה בהקשר החדש, שגם עשוי להעיד על אופי העבודות - שפוזלות מהמרכז לשוליים.

האוצרת טל לניר מעידה, בצדק, על הנשים המצוירות של כרמי, שהן מזכירות את האמזונות המיתולוגיות שפעלו על-פי חוקים גבריים והפרו את האיזון הקדוש בין הגבר האקטיבי לאישה הפסיבית, הקימו עולם נשי משל עצמן וערערו את הסדר הגברי. אני ראיתי בנשים העירומות, שנושאות בידן מנחה של חומרי טבע, בעלי-חיים, או מניפות ענף עץ למול אויב בלתי-נראה - את החלוצות של העלייה השנייה - אמהות ההשפעה של איילת כרמי שגדלה בבית-השיטה, בחיקן של נשים חזקות שסירבו לקבל על עצמן תכתיבים שוביניסטיים.

המיצב הפיסולי ועבודות הקיר של כרמי מוחמאים על-ידי החלל המדהים של הגלריה החדשה, ומזמנים תערוכה יפה עד כאב, שמעטות כמותה הוצגו בשנה האחרונה בתל-אביב ובכלל. מדובר באמנות שקדנית ומחושבת, שמחלחלת פנימה בצעקה שקטה. האוטופיה הפרטית של איילת כרמי ראויה למבט בוחן ולתשומת לב ציבורית. מי שיגלה בנשים היפות והאמיצות גם מאפיין ארצי יותר (כמוני) - יצא נשכר עוד יותר מהתערוכה היפה הזו.

קרני עם-עד